

Dr. Márton Péterné dr. Szalay Emőke

1940 – 2025

Mártonné Szalay Emőke (született 1940. november 5.), a magyar paleomágneses kutatások úttörője és a téma nemzetközi szinten elismert szaktekintélye. 1963-ban szerezte geológusi diplomáját, majd 1971-ben védte meg doktori értekezését az ELTE-n. Tudományos pályájának során 1985-ben az MTA kandidátusa, majd 1991-ben az MTA földtudományok doktora fokozatot szerezte meg. Kutatási területe a paleomágneses vizsgálatok, különös tekintettel a Pannon-medence és tágabb térségének a fejlődéstörténeti rekonstrukciójára.

A diploma megszerzése után, 1963-ban a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézetnél (ELGI) helyezkedett el. Egy kétéves nigériai egyetemi oktatói (Ahmadu Bello Egyetem, Földtani Tanszék) megbízatást leszámítva ez volt első és egyetlen munkahelye, ahol a kutatásait még nyugdíjasként is hatalmas lelkesedéssel és érdeklődéssel végezte. Az ELGI-ben Ő alapozta meg a paleomágneses kutatásokat, és – a kutatások bázisaként – létrehozta és irányította Magyarország első és mindmáig egyetlen paleomágneses laboratóriumát. A tektonikai folyamatok elemzésén túl, a laboratóriumi infrastruktúra idővel lehetővé tette a környezetvédelemmel kapcsolatos eredményes kutatásokat is, a levegőben szállított por feldúsulásának vizsgálata révén.

Az irányításban mindig kitűnt Emőke elkötelezettsége a paleomágnesség iránt, lelkesedése és precizitása a laboratóriumi mérések és a terepi munka során, valamint gondossága és figyelme a laboratóriumi műszerek kezelésében. Mindezt munkatársainak is átadta, akik közül sokan – pályakezdőként – nála tanulták meg a tudományos kutatások módszertanát és alapjait. Számos egyetemi és PhD-dolgozat témavezetése fűződik a nevéhez.

A Pannon-medence földtani kutatása során tudományos kapcsolatokat épített ki és ápolt, és részben pályáza-

tokban is együttműködött tizenhét ország földtani/geofizikai intézetének elismert kutatójával. Szakmai életútját kétszáznál is több tudományos publikáció és mintegy 4500 hivatkozás, valamint az ezekhez alapul szolgáló hazai és nemzetközi pályázatok fémjelzik. Kutatásaiért és a kutatásokat elősegítő kapcsolatépítéséért számos hazai és nemzetközi elismerésben részesült. A felsorolás hosszú lenne, ezért csak a Magyar Tudományos Akadémia Akadémiai díjait (1984, 2004), a Szlovák Tudományos Akadémia Dionyz Štúr díját (1998), illetve a pozsonyi Comenius Egyetem Dimitry Andrusov díját (2014) említjük.

A munkásságon túl azonban talán még fontosabbak Emő emberi vonásai, amelyek a kutatások iránti elhivatottság mellett mindig teret engedtek a közvetlen diskurzusnak, a mások iránti érdeklődésnek, segítőkészségnek és a humornak. Férjével, Márton Péterrel szoros köteléket alkottak a magánéletben, de tagadhatatlanul, a szakmai kihívások terén is.

Habár a kutatásaik elkülönültek, az egymás iránti figyelem és támogatás a szakmai eredmények egyik alapvető záloga volt.

Márton Péterné hagyatékának ápolása és a tudományos életmű folytatása a magyar geofizikus és geológus közösség igazi kihívása.

Emlékét és örökségét megőrizzük.

Budapest, 2025. augusztus 13.

A búcsúzó kollégák nevében,
Kovács Péter

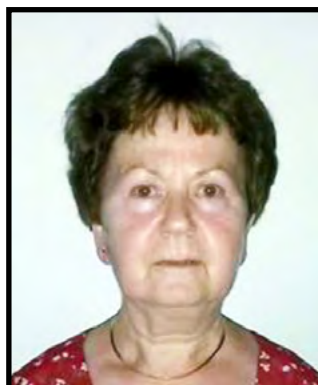
Márton Péterné egyaránt elismert személyisége volt a geofizikus és a geológus tudományos közösségnek is. A nekrológ a Földtani Közönyben is megjelent, azonos tartalommal.

Mártonné Szalay Emőke
1940 – 2025

Dörnyei Piroska

1945 – 2025

Dörnyei Piroska
1945 – 2025

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy kedves tagtársunk, Dörnyei Piroska, életének 80. évében szeptember 3-án elhunyt. Szeptember 20-án helyezték örök nyugalomra szülőfalujában, ahol egyetemi évfolyamtársai kísérték utolsó útjára.

Emlékét megőrizzük!

Magyar Geofizikusok Egyesülete